

وازکتومی: آیا روش مناسبی است؟

ترجمه: هما ارومچی
کارشناس ارشد آموزش بهداشت

امریکا که در شماره فوریه ۱۹۹۳ مجله جامعه پزشکی امریکا به چاپ رسیده نشان می‌دهد که با وازکتومی به‌طور نسبی احتمال ابتلاء به سرطان پروستات افزایش می‌یابد.

این مطالعات بصورت بسیار وسیع و با برنامه‌ریزی خوبی انجام شده، بطوریکه نمی‌توان نسبت به آن بی‌توجه بود. با انتشار این تحقیق بسیاری از مردانی که قصد انجام عمل وازکتومی را داشتند نسبت به انجام آن دچار تردید شده و مردانی که قبلاً وازکتومی شده‌اند به فکر عمل مجدد جهت بازگشت به حالت اولیه را دارند.

بهرحال علیرغم انتشار این دو بررسی هنوز هم دلایل بسیار روشن و خوبی وجود دارند که انجام این

■ **عوامل خطرزا در مورد سرطان پروستات به غیر از افزایش سن و سابقه فامیلی بدرستی مشخص نشده است.**

گزارشات اخیر نشان می‌دهد که احتمال بروز سرطان پروستات در مردانی که وازکتومی شده‌اند بیشتر است. مطالعاتی که در سال ۱۹۷۹ انجام شد نشان داد که انجام عمل وازکتومی بر روی میمون‌ها، سبب افزایش احتمال بروز بیماری عروق کرونر در آنها می‌شود.

انتشار این موضوع اثری منفی بر روی مردانی داشت که در اوایل سال ۱۹۸۰ قصد انجام عمل وازکتومی را داشتند، لکن مطالعات بعدی این موضوع را تأیید نکرد و تحقیقات بیشتر، احتمال بروز بیماری مذکور را در انسان رد کرد.

وازکتومی (بستن لوله‌های انتقال اسپرم از بیضه به پنیس) یکی از مطمئن‌ترین و موثرترین روشهای جلوگیری از بارداری است و علاوه بر کاندوم تنها روشی است که برای مردها قابل استفاده می‌باشد. امروزه بیش از ۱۵٪ از مردان امریکایی که بیش از ۴۰ سال دارند وازکتومی شده‌اند.

نتایج دو بررسی انجام شده در دانشگاه هاروارد

عمل را تأیید می‌کنند:

■ مطالعات اولیه که در مورد احتمال بروز سرطان پروستات در مردان وازکتومی شده انجام گرفته نتایج متضادی را نشان می‌دهد، بطوریکه براساس این مطالعات، جلسه کارشناسی سازمان جهانی بهداشت (WHO) در سال ۱۹۹۱ اعلام داشت که احتمال وجود همبستگی بین وازکتومی و سرطان پروستات بعید بنظر می‌رسد.

■ هیچگونه علت بیولوژیکی در مورد همبستگی بین وازکتومی و سرطان وجود ندارد.

■ اگرچه همبستگی بین سرطان پروستات و وازکتومی در دو بررسی مورد بحث از نظر آماری مشخص شده، هیئت ناشران مجله جامعه پزشکی امریکا (JAMA) خاطرنشان ساختند که این همبستگی بسیار ضعیف بوده و کاملاً بستگی به شانس دارد. در این دو تحقیق ۲۳۰۰۰ مرد وازکتومی شده در دو فاصله ۴ و ۱۴ سال بعد از وازکتومی مورد مطالعه قرار گرفتند، که از این میان فقط ۱۱۳ نفر مبتلا به سرطان پروستات شده بودند. بطور مقایسه‌ای نسبت ابتلا در این افراد بالاتر از نسبت افرادی بود که وازکتومی نشده بودند و بیش از انتظار بود. ولی هنوز این تعداد نسبتاً اندک است. علاوه بر این تفاوت آماری معنی‌دار فقط در گروهی وجود داشت که بیش از ۲۰ سال از عمل جراحی آنها می‌گذشت.

■ در یکی از این بررسیها مشاهده شد که میزان مرگ و میر بععل مختلف، حتی قلبی، در مردان وازکتومی شده کمتر از مردان دیگر است. علت این موضوع شاید این باشد که مردانی که روش وازکتومی را انتخاب می‌کنند نسبت به سلامتی خود توجه بیشتری دارند.

■ عوامل خطرزا در مورد سرطان پروستات به غیر از افزایش سن و سابقه فامیلی بدرستی مشخص

نشده است. هرچند در این مطالعات پژوهشگران در تجزیه و تحلیل نتایج خود ریسک فاکتورهای احتمالی (نظیر رژیم غذایی، استعمال دخانیات و یا میزان ورزش) را دخالت داده‌اند، ولی نمی‌توان به یقین تأثیر احتمالی دیگر ریسک فاکتورها بر نتایج بدست آمده را مردود دانست. این عوامل خطر «عوامل گمراه

■ جلسه کارشناسی سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۹۹۱ اعلام داشت که احتمال وجود همبستگی بین وازکتومی و سرطان پروستات بعید بنظر می‌رسد.

کننده» نامیده می‌شوند که در مطالعات جمعیتی مشکل ساز هستند.

حداقل ۶ بررسی در این مورد در دست اجراست و تعداد بیشتری نیز برنامه‌ریزی شده، بنابراین در سالهای آینده اطلاعات دقیق‌تری در این مورد خواهیم داشت. بهرحال اگر قصد انجام عمل وازکتومی را دارید، بخاطر مطالعات فوق، منصرف نشوید. بخاطر داشته باشید که مرگ و میر در مردانی که وازکتومی شده‌اند بمراتب کمتر است و اگر وازکتومی شده‌اید به امید آن که احتمال بروز سرطان پروستات در شما کاهش یابد، در جهت حذف آن اقدام نکنید. موسسه سرطان امریکا و سایر مجامع پیشنهاد می‌کنند که تمام مردان بین سنین ۵۰ الی ۷۰ سال باید بطور مرتب مورد معاینه پروستات قرار گیرند و به لحاظ احتمال ابتلاء بیشتر، مردانی که وازکتومی شده‌اند می‌بایست سالی دوبار مورد معاینه قرار گیرند.

مآخذ:

Vasectomy: Still a good choice? University of California at Berkeley Wellness Letter: 9(8):1-2, 1993.